

Opas asukkaalle

Y-Säätiö

Oppaan sisältö

Vuokrasopimus ja sen ehdot	3
Muutossa muistettavaa	4
Vuokranmaksu	6
Avaimet	7
Huoneiston hoito ja kunnossapito	8
Asumisaikaiset remontit	10
Asukkaan vastuulle kuuluvat työt	11
Varastot ja taloyhtiön yhteiset tilat	15
Häiriötilanteet	16
Kodin turvallisuus	17
Asumisneuvonta	18
Kierrätysastia asukasetuna	19
Uuras-työllistymisohjelma	20
Poismuutto	21
Muuttotarkastus	23
Vuokrasopimuksen irtisanomisilmoitus	24
Y-Säätiön yhteystiedot	25

Vuokrasopimus ja sen ehdot

Toistaiseksi voimassa oleva vuokrasopimus

Toistaiseksi voimassa oleva vuokrasopimus jatkuu, kunnes se irtisanotaan.

Sekä vuokralainen että vuokranantaja voi päättää toistaiseksi voimassa olevan vuokrasopimuksen. Vuokralaisen irtisanomisaika on yksi (1) kuukausi. Vuokranantajan puolelta irtisanomisaika on kuusi (6) kuukautta, mikäli asukas on asunut asunnossa yli vuoden ja kolme (3) kuukautta, jos alle vuoden.

Vuokrasopimuksen irtisanominen

Vuokra-asunnon irtisanominen on tehtävä aina kirjallisesti.

Lähetäthän ilmoituksen ajoissa.

Tupakointi huoneistoissa

Y-Säätiön asunnoissa tupakointi on kielletty.

Tupakointi voi aiheuttaa sopimuksen purkamisen. Mikäli huoneistossa on tupakoitu, asukas vastaa asunnon remonttikuluista.

Muutossa muistettavaa

Muuttoilmoitus

Muuttoilmoitus kannattaa tehdä ajoissa ennen muuttoa, jotta postisi tulee oikeaan osoitteeseen haluamastasi päivämäärästä lähtien.

Muuttoilmoituksen voit tehdä postille ja/tai digi- ja väestötietovirastolle.

Voit tehdä muuttoilmoituksen osoitteessa posti.fi/muuttoilmoitus. Sinun tulee kirjautua palveluun verkkopankkitunnuksilla, postin käyttäjätunnuksella tai sirullisella henkilökortilla.

Jos et halua tehdä ilmoitusta sähköisesti, lomakkeita saa postista.

Saapumisilmoitus taloyhtiöön

Tee saapumisilmoitus taloyhtiön kiinteistöhuolto-yhtiölle viikon sisällä muutostasi.

Muistathan mainita ilmoituksessa kaikki asuntoon muuttavat henkilöt. Ilmoittautumalla talon kirjoille varmistat itsellesi alusta asti muun muassa seuraavat taloyhtiön palvelut:

- Avaimen unohduttua huolto voi avata oven sinulle.
- Saat nimesi halutessasi ovisummereihin, rapputauluihin ja huoneisto-oviin.
- Sinun on mahdollista varata sauna- ja pesulavuoroja tai autopaikka.
- Ajan tasalla olevat asukastiedot voivat pelastaa henkesi esimerkiksi tulipalon tai muun vaaratilanteen uhatessa.

Sähkö- tai kaasusopimus

Tee sähkösoyimus hyvissä ajoin ennen muuttoa.

Sähkösoyimus on helppo tehdä puhelimitse. Samalla kun teet sähkösoyimuksen uuteen asuntoosi, voit irtisanoa edellisen asuntosi sähkösoyimuksen. Voit itse valita, miltä yhtiöltä sähkösi ostat. Netin kautta voit löytää itsellesi tarjouslaskureiden avulla edullisimman vaihtoehdon.

Mikäli käytössäsi on kaasuohella, sinun tulee tehdä soyimus kaasun käytöstä. Tämä onnistuu Auris Kaasunjakelu Oy:n kautta.

Lisätietoja suomenkaasuenergia.fi/kaasunjakelu.

Kotivakuutus

Y-Säätiö edellyttää vuokralaisiltaan voimassa olevaa kotivakuutusta.

Kotivakuutus on tärkeä esimerkiksi tulipalon, vesivahingon ja muiden onnettomuuksien varalta. Esimerkiksi taloyhtiössä tapahtuneen vesivahingon osalta korvaukset sinulle maksaa oma kotivakuutus, ei vuokranantaja.

Kotivakuutusta voit hakea mistä tahansa vakuutusyhtiöstä. Myös pankeilla on nykyisin vakuutuksia tarjolla. Jos sinulla on luottohäiriömerkintä, vakuutuksen saaminen voi olla haastavaa. Tällöin sinun ei kannata hakea vakuutusta netin kautta tai puhelimitse, vaan mene itse käymään vakuutusyhtiön toimistossa.

Mikäli olet toimeentulotuen asiakas, kotivakuutusmaksu on toimeentulotukipäätöksessä hyväksyttävä meno.

Mikäli vakuutusyhtiö ei luottohäiriömerkinnän vuoksi anna sinulle kotivakuutusta, pyydä siitä päätös kirjallisena ja säilytä se.

Tarkista oikeutesi etuuksiin Kelasta. Kelasta voit saada tukea asumiseesi. Katso tarkemmin [kela.fi](https://www.kela.fi).

**KOTIVAKUUTUS ON TÄRKEÄ ESIMERKIKSI
TULIPALON, VESIVAHINGON JA MUIDEN
ONNETTOMUUKSIEN VARALTA.**

Vuokranmaksu

Vuokranmaksupäivä on joka kuukauden 2. päivä.

Mikäli vuokranmaksusi viivästyy, olethan siitä välittömästi yhteydessä vuokralvontaan. Vuokralvontamme yhteystiedot löytyvät vuokranmaksukuitista ja tämän oppaan viimeiseltä sivulta.

Säännöllinen vuokranmaksu on tärkeää. Jos vuokravelkaa ehtii syntyä, vuokranantaja ryhtyy perintätoimiin.

Vuokralainen vastaa siitä, että vuokra tulee perille, vaikka saisi vuokraan etuuksia.

Maksut pesutuvasta, saunavuorosta ja autopaikasta

Saunavuoroa ja autopaikkaa voit kysyä suoraan taloyhtiösi huoltoyhtiöltä. Tutustu myös pesutuvan käyttöohjeisiin.

Huoltoyhtiöltä kuulet, mitä palvelut maksavat ja miten ne varataan. Maksut pesutuvasta sekä saunavuorosta ja autopaikasta tulee maksaa suoraan taloyhtiölle. Ne eivät sisälly vuokraan.

Muistathan irtisanoa saunavuorosi ja autopaikkasi, jos muutat pois.

Avaimet

Olet asukkaana vastuussa kadonneista ja puuttuvista avaimista.

Ethän säilytä kaikkia avaimiasi samassa nipussa! Älä myöskään koskaan pidä huoneiston osoitetietoja avaimien mukana.

Jos taloyhtiön lukot sarjoitetaan uudelleen, saat uudet avaimet vuokranantajasi valtakirjalla taloyhtiön ilmoittamasta paikasta.

Kun avain unohtuu tai katoaa

Jos avaimesi unohtuu kotiin tai on kadoksissa, kiinteistön huoltoyhtiön edustaja voi avata sinulle oven.

Avaimen unohtuttua ovi avataan ainoastaan asunnossa kirjoilla oleville asukkaille. Tämän vuoksi muuttaessa on tärkeää muistaa tehdä saapumisilmoitus taloyhtiöön. Sinun tulee todistaa oven avaajalle henkilöllisyytesi. Oven avauksesta peritään maksu. Toisinaan se peritään oven avauksen yhteydessä, joskus laskutetaan jälkikäteen (sisältää laskutuslisän).

Jos yksikin avaimistasi katoaa, ole heti yhteydessä vuokranantajaasi. Tarvitset vuokranantajalta valtakirjan, jotta voit teettää uuden avaimen. Uuden avaimen teettäminen tapahtuu omalla kustannuksellasi.

Mikäli asunnon avain häviää, joudutaan asuntosi ulko-ovi sarjoittamaan. Tämä voidaan tehdä asumisen aikana, jos asukas kokee, että avain on voinut joutua väärin käsiin. Sarjoittaminen joudutaan joka tapauksessa tekemään, kun asukas irtisanoo asunnon.

Lukon sarjoittaminen veloitetaan aina asukkaalta.

**OVI AVATAAN AINOASTAAN ASUNNOSSA
KIRJOILLA OLEVILLE ASUKKAILLE.**

Huoneiston hoito ja kunnossapito

Vuokralaisen velvollisuus on hoitaa asuntoaan hyvin.

Ilmoita kaikista vioista talosi huoltoyhtiöön heti. Näin vian mahdollinen laajeneminen voidaan estää.

Asumisaikana todetut korjaus- ja huoltotoimenpiteet toteutetaan vastuunjakotaulukon mukaisesti. Taulukko on tämän oppaan sivuilla 11-14.

NÄIN PIDÄT KODISTASI HUOLTA

- **Huolehdi asunnon yleisestä siisteydestä.**
- **Varmista käyttämiesi pesuaineiden sopivuus eri pinnoille.**
Mäntysuopa ja astianpesuaine ovat hyviä yleispesuaineita.
- **Laminaattilattiat hoidetaan kuivin siivousmenetelmin.**
Ensin irtolika imuroidaan tai lakaistaan. Tarvittaessa lattia pyyhitään tai mopataan sauman suuntaisesti nihkeäksi puristetulla liinalla, ei koskaan märällä. Veteen voi tarvittaessa lisätä neutraalia yleispuhdistusainetta [ph 7-9], joka ei sisällä ammoniakkaa.
- **Tutustu kodinkoneiden käyttöohjeisiin huolellisesti.** Jääkaapin ja liedin käyttöohjeet löytyvät yleensä asunnon kodinkansiosta.
- **Pidä liesi siistinä.** Pinttynyt rasva ja lika sekä liedin päälle jätetyt tavarat muodostavat paloturvallisuusriskin.
- **Puhdista jääkaappi ja sulata pakastin säännöllisesti.**
Imuroi myös jääkaapin tausta silloin tällöin.
- **Huolehdi tuuletuksesta.** Älä kuitenkaan jätä ikkunoita tai parvekkeen ovea avoimeksi lähtiessäsi pois kotoa, vaan suosi nopeaa tuuletusta.
- **Puhdista huoneiston poistoilmaventtiilit** [ohje seuraavalla sivulla].
- **Puhdista kylpyhuoneen lattiakaivo säännöllisesti** [ohje seuraavalla sivulla].
- **Puhdista liesituulettimen suodatin kerran kuukaudessa,** mikäli käytät liettä säännöllisesti.
- **Vie roskat jätekatokseen tarpeeksi usein.**
- **Pidä pyykkikoneen ja astianpesukoneen hanat** aina suljettuina silloin, kun laitteet eivät ole käytössä.

Ilmanvaihtoventtiilien puhdistus

Asukkaan velvollisuuksiin kuuluu puhdistaa kodin ilmanvaihtoventtiilit kaksi kertaa vuodessa.

Jos venttiilit ovat likaiset ja ilma ei pääse vaihtumaan, tulee sisäilmasta tunkkaista. Voit puhdistaa venttiilit imuroimalla, pyyhkimällä tai pesemällä ne. Ethän kuitenkaan muuta venttiilin säätöjä pyörittämällä venttiiliä.

Lattiakaivon puhdistus

Lattiakaivot on pestävä muutamia kertoja vuodessa.

Lattiakaivoon kertyy helposti hiuksia ja yhdessä rasvan kanssa ne saattavat tukkia koko lattiakaivon. Muista käyttää aina suojakäsineitä!

1. **Aloita ottamalla** lattiakaivon ritilä pois ja poista irtoroskat. Pese ritilä hyvin molemmilta puolilta.
2. **Laita lattiakaivoon** puhdistusainetta ja harjaa lattiakaivo hyvin.
3. **Laske lopuksi** lattiakaivoon vielä puhdasta vettä.

Kaupoissa myydään myös lattiakaivoon tarkoitettua erillistä irrotettavaa suodatinta. Suodatin tulee vaihtaa tarpeeksi usein.

Kodin tuholaiistorjunta

Tyypillisimpiä kodeista löytyviä tuholaiseläimiä ovat sokeritoukat, muurahaiset ja turkiskuoriaiset.

Näiden lisäksi viime vuosina ovat lisääntyneet erityisesti lutikat ja torakat. Jos epäilet tai huomaat kodissasi pieniä tuholaiseläimiä, ole välittömästi yhteydessä huolto-yhtiöön.

Jos talossasi tehdään tuholaiistorjuntaa, toimenpiteitä varten sinun tulee päästää tuholaismyrkyttäjät asuntoosi sisään.

Asumisaikaiset remontit

Kaikista muutostöistä tulee sopia vuokranantajan kanssa.

Mikäli haluat itse tehdä jotain muutos- tai asennustöitä kodissasi, ole aina ensin yhteydessä vuokranantajaasi. Sivuilla 11–14 olevasta vastuunjakotaulukosta näet, mitä töitä voit tehdä itse ja mistä sinun tulee kysyä vuokranantajaltasi.

Y-Säätiö voi remontoida huoneistoja asukkaan vaihtuessa. Asumisaikana tehdään vain tarvittavat pienet korjaukset, mikäli sellaisille ilmenee tarvetta.

Taloyhtiön omat remontit

Vuokranantaja ei välttämättä tiedä etukäteen taloyhtiön omista remonteista. Niistä saat tietoa taloyhtiön isännöitsijältä ja ilmoitustaululta.

Taloyhtiön teettämiä remonteja ovat muun muassa julkisivuremontti, ikkunaremontti ja putkiremontti. Näistä esimerkiksi putkiremontti oikeuttaa sinua saamaan vuokrahyvitystä asumishaitan vuoksi. Hyvityksiasiassa ota aina yhteyttä Y-Säätiön asiakaspalveluun.

Vuokrahyvitys maksetaan aina vasta remontin valmistuttua, eli remontin ajan vuokraa maksetaan normaalisti.

Mikäli asunnossa ei voi asua remontin aikana, väliaikaisen asumisen järjestäminen on asukkaan oma tehtävä. Vuokranantajalla ei ole lakisääteistä velvollisuutta järjestää korvaavaa asuntoa.

Valmistautuminen huolto- tai korjaustoimenpiteisiin

Tarvittavien korjaus- ja muutostöiden tekeminen edellyttää, että päästät korjausta tekevät henkilöt sisään huoneistoosi ilmoitettuna aikana.

Järjestä etukäteen huonekalut ja irtaimisto annettujen ohjeiden mukaan niin, että työt voidaan tehdä esteettä. Tarvittavista toimenpiteistä saat tiedon etukäteen.

Mikäli ilmoitettu ajankohta huolto- ja korjaustöille ei sinulle käy, ilmoita siitä huoltoyhtiöön ajoissa. Jos et suostu yhteistyöhön, työn viivästyttämisestä aiheutuneet mahdolliset lisäkustannukset joudut maksamaan itse.

Anna työntekijöille työrauha. Järjestä tilanne siten, etteivät lemmikkieläimet häiritse työn tekemistä.

Asukkaan vastuulle kuuluvat työt

Uusi kotisi on asunto-osakeyhtiössä, jossa vastuu eri tilanteissa jakautuu osakkeenomistajan eli Y-Säätiön, taloyhtiön ja asukkaan välillä.

Oheisessa taulukossa on kuvattu yleisimmät asukkaan vastuulle kuuluvat huoltotoimet. Siinä on myös lueteltu joitakin yleisempiä taloyhtiön tai vuokranantajan vastuulle kuuluvia töitä.

Mikäli ohjeen mukaan asia ei kuulu sinun vastuullesi, tee ilmoitus taloyhtiön huoltoyhtiöön. Suoraan vuokranantajaasi voit olla yhteydessä silloin, kun asiasi koskee esimerkiksi asunnon avaimia, jääkaappia, liettä/uunia tai kiinteitä kaapistoja. Osassa asioista joudut olemaan yhteydessä taloyhtiön isännöitsijään.

Sekä huoltoyhtiön että taloyhtiön isännöitsijän yhteystiedot ovat talosi ilmoitustaululla.

ASIA	MAKSAJA/VASTAA	MITEN MENETTELET ASUKKAANA
Avaimet	Jos avain katoaa, asukas maksaa uuden. Jos avain viottuu, vuokranantaja maksaa uuden. Uuden avaimen tilaukseen tarvitset aina valtakirjan vuokranantajalta .	Avaimiin liittyvissä asioissa ole yhteydessä vuokranantajaan . Olet vastuussa kaikista saamistasi avaimista. Pois muuttaessasi tarkistetaan, että palautat kaikki avaimet. Puuttuvista avaimista laskutetaan ja siitä, jos lukko joudutaan sarjoittamaan.
Oven avaus	Asukas maksaa ovenavaukset.	Huoltoyhtiö avaa oven ja laskuttaa siitä. Hinnasto on usein talon ilmoitustaululla. Ovi avataan vain henkilöille, jotka ovat asunnossa kirjoilla.
Muut avaimet, esim. pesutuvan avaimet	Asukas maksaa pantin.	Ole yhteydessä huoltoon tai taloyhtiön isännöitsijään .
Nimi postiluukkuun ja ilmoitustaululle	Huoltoyhtiö	Tee saapumisilmoitus huoltoon , he huolehtivat nimitiedot oveen.
Ovisilmä	Asukas	Kysy lupa taloyhtiön isännöitsijältä .

ASIA	MAKSAJA/VASTAA	MITEN MENETTELET ASUKKAANA
Palovaroitin	Asukas	<p>Vuokranantaja vastaa asunnon palovaroittimista.</p> <p>Vuonna 2010 voimaan tulleen lain myötä uudiskohteissa on sähköverkkoon kytketyt palovaroittimet, joiden uusiminen on taloyhtiön vastuulla.</p> <p>Asukkaan velvollisuus on aina testata ja ilmoittaa huoltoon, jos palovaroittimessa on vikaa.</p> <p>On suositeltavaa, että asunnossasi on myös sammutuspeite.</p>
Tietoliikenne-yhteydet	Taloyhtiö	Kysy taloyhtiön isännöitsijältä .
Satelliittiantenni	Asukas. Asentaminen vaatii taloyhtiön luvan.	Ennen satelliittiantennin hankkimista kysy taloyhtiön isännöitsijältä saatko asentaa sen.
Pyykinpesukone	Asukas. Pois muuttaessasi sinun on tulpattava liitännät. Jos jätät tulppauksen tekemättä, sinua laskutetaan.	<p>Suosittellemme, että käytät talopesulaa, mikäli siihen on mahdollisuus.</p> <p>Huolehdi, että liitännät ja poistoputki ovat asianmukaisesti asennettuja.</p> <p>Jos asunnossa ei ole valmiina pyykinpesukoneen vaatimia liitântähanoja, ole yhteydessä vuokranantajaan.</p>
Astianpesukone	Asukas. Pois muuttaessasi sinun on tulpattava liitännät. Mikäli tulppaamattomuudesta aiheutuu vahinkoa, voit joutua vuokralaisena siitä vastaamaan.	<p>Astianpesukoneen saa asentaa vain alan ammattilainen.</p> <p>Voit kysyä huollosta, voiko heidän kauttaan tilata asennuksen.</p> <p>Tarkista säännöllisesti, että liitännät ovat tiiviit.</p> <p>Jos asunnossa ei ole valmiina astianpesukoneen vaatimia liitântähanoja, ole yhteydessä vuokranantajaan. Aina keittiön tilaratkaisut eivät mahdollista astianpesukoneen sijoittamista keittiöön.</p>
Liesi ja uuni	Puhdistus kuuluu asukkaalle , vikojen korjaus ja laitteiden uusinta vuokranantajalle .	Ole yhteydessä vuokranantajaasi mahdollisista vioista.

ASIA	MAKSAJA/VASTAA	MITEN MENETTELET ASUKKAANA
Liesikupu	Puhdistus ja lampun vaihto kuuluu asukkaalle , vikojen korjaus ja laitteiden uusinta vuokranantajalle .	Irrota suodatinritilä säännöllisesti ja pese se. Näin estät mahdollisia rasvapaloja. Liesikupu toimii myös poistoilmaventtiilinä, joten se kannattaa pitää puhtaana.
Jääkaappi ja pakastin	Puhdistus, sulatus ja lampun vaihto kuuluu asukkaalle . Vikojen korjaus ja uusinta kuuluu vuokranantajalle .	Puhdista kylmälaitteet säännöllisesti. Sulata jääkaapin pakastelokero ja pakastin viimeistään, kun huurretta on noin 1 cm. Älä käytä teräviä esineitä jään poistamiseen. Huolehdi sulamisvesien kuivaamisesta. Valuta ne tarvittaessa erilliseen astiaan. Imuroi kylmälaitteiden taustat vähintään kerran vuodessa.
Lamput, loisteputket, sulakkeet	Asukas	Kun vaihdat loisteputken, vaihda samalla myös sytytin. Voit itse asentaa kattovalaisimen ns. vanhan malliseen sokeripalaan. Tee vikavirtasuojien testaus kuukausittain.
Pesualtaiden, lattiakaivojen ja hajulukkojen puhdistus	Asukas	
Vuotavat hanat tai muut viat vesikalusteissa	Taloyhtiö	Asukkaan tulee ilmoittaa välittömästi huoltoon vuotavasta hanasta tai WC-pöntöstä.
Viemäri- ja WC-tukokset, vesivahingot	Taloyhtiö tai vuokranantaja Jos asukas on aiheuttanut vahingot, asukas korvaa. Asukas saattaa joutua korvausvelvolliseksi myös, jos hän ei ole ilmoittanut vesivahingosta ja se on laajentunut.	Asukkaan tulee ilmoittaa tukoksista ja vesivahingoista välittömästi huoltoon. Muista, että roskat ja isommat ruoantähteet kuuluvat roskiin, eivät WC-pönttöön. Viemäriin ei saa laskea myöskään rasvaa, liuottimia tai lääkkeitä.

ASIA	MAKSAJA/VASTAA	MITEN MENETTELET ASUKKAANA
Ilmanvaihto-venttiilit	Asukas puhdistaa ilmanvaihtoventtiilit.	Puhdista kaikki venttiilit säännöllisesti. Lue ohje sivulta 9. Asunnon keittiössä, wc- tai kylpyhuoneessa/saunatilassa ja vaatekomerossa on poistoilmaventtiilit. Raitisilmaventtiilit ovat usein ikkunoiden yläpuolella. Älä muuta poistoilmaventtiilien säätöjä.
Lämpöpattereiden ilmaukset ja korjaukset	Yhtiö	Ota yhteys huoltoyhtiöön .
Huoneistos sauna	Vuokranantaja	Siivous ja lattiakaivojen puhdistus kuuluu asukkaalle . Kiukaan korjauksesta ja huollosta ole yhteydessä vuokranantajaan .
Ovien ja ikkunoiden lukot ja helat	Taloyhtiö/vuokranantaja	Ota yhteys huoltoyhtiöön .
Säleikaihtimet	Asukas	Säleikaihtimet tulee jättää asuntoon pois muuttaessa. Säleikaihtimet eivät ole asunnon vakiovaruste ja rikkonaiset kaihtimet poistetaan pyynnöstä. Vuokranantaja ei asenna uusia sälekahtimia.
Seinien maalaus	Vuokranantaja	
Kiintokalusteiden ja ovien maalaus	Vuokranantaja	
Parvekkeet		Asukas huolehtii siisteydestä ja lumien poistosta. Mikäli asunnossa on parvekelasit, tulee ne puhdistaa ja saranat öljytä säännöllisesti.
Huoneisto-kohtainen terassi tai piha-alue		Asukas huolehtii oman terassinsa tai piha-alueensa siisteydestä ja istutuksista.

Varastot ja taloyhtiön yhteiset tilat

Sinulla on käytössäsi myös irtainvarasto, joka sijaitsee taloyhtiön yleisissä tiloissa.

Varasto löytyy yleensä huoneistosi numeron mukaan. Paloturvallisuussyistä polttoainekanistereita, ilitulitteita tai esimerkiksi grillin nestekaasua ei tule säilyttää varastossa.

Vaikka itselläsi ei olisi varastolle käyttöä, älä anna varastoa talon muiden asukkaiden käyttöön. Pois muuttaessasi toisten käyttöön luovutetut varastot aiheuttavat uudelle asukkaalle ongelmia. Pidä varastosi lukittuna myös sen tyhjänä ollessa, etteivät naapurit laita sinne tavaraa ilman lupaa.

Joissakin taloyhtiöissä käytössäsi on myös talouskellari (myös huoneistosi numerolla varustettuna).

Rappukäytävissä ja varaston käytävillä ei saa säilyttää mitään tavaraa paloturvallisuussyistä! Taloyhtiö antaa huomautuksen tällaisesta välittömästi.

**VAIKKA ET TARVITSISI VARASTOA ITSE,
ÄLÄ LUOVUTA SITÄ MUIDEN TALON
ASUKKAIDEN KÄYTTÖÖN.**

Taloyhtiön yhteiset varastot

Talossasi on myös kaikille yhteiset ulkoiluväline- ja/tai pyörävarastot.

Pyörävarasto on tarkoitettu vain käytössä olevien pyörien säilytykseen. Mikäli taloyhtiössä ei ole erillistä ulkoiluvälinevarastoa, pyörävarastossa voi säilyttää myös lastenrattaita ja ulkoiluvälineitä.

Jätehuolto

Lajittele ja pakkaa talousjätteet taloyhtiön ohjeiden mukaisesti ja vie roskat ulos niille varattuihin jäteastioihin.

Taloyhtiön roskikseen eivät kuulu ongelmajätteet, kodinkoneet, eivätkä huonekalut. Muistathan tämän myös pois muuttaessasi. Taloyhtiöllä on oikeus laskuttaa sinua roskikseen jätetyistä, sinne kuulumattomista jätteistä.

Helsingin seudun ympäristöpalveluiden verkkosivuilla tarkemmat ohjeet jätteiden käsittelyyn ja lajitteluun [hsy.fi](https://www.hsy.fi).

Häiriötilanteet

Jokaisella on oikeus kotirauhaan ja turvalliseen asuinympäristöön.

Kaikissa taloissa kuuluu niin sanottuja normaaliin elämään kuuluvia ääniä.

Tutustu huolellisesti talosi järjestysmääräyksiin. Niissä kerrotaan myös talon hiljaisuusajat. Erityisesti hiljaisuusaikaan yöllä tulee välttää kovien äänien aiheuttamista.

Toisinaan jonkun asukkaan normaalista poikkeava ja muita häiritsevä elämäntapa häiritsee toistuvasti talon muiden asukkaiden elämää. Säännöllisesti toistuvasta tai jatkuvasti muiden asumista häiritsevästä metelistä seuraa varoitus. Mikäli varoitus ei auta, vuokrasuhde tullaan purkamaan tai irtisanomaan.

Jos sinun elämäntavastasi valitetaan, ole yhteydessä taloyhtiösi isännöitsijään ja vuokranantajaasi selvittääksesi asiaa. Jos olet valituksen aiheesta täysin eri mieltä, voit tarvittaessa kirjoittaa oman vastineesi tilanteesta. Oma aktiivisuus asioiden hoitamisessa on hyvä asia.

Jos sinua häiritsee naapurisi kovaääninen elämäntapa, ilmoita siitä kirjallisesti taloyhtiön isännöitsijälle. Isännöitsijä hoitaa asiaa eteenpäin.

Asukas on myös vastuussa vieraistaan ja heidän aiheuttamista häiriöistä.

**SÄÄNNÖLLISESTI TOISTUVASTA
TAI JATKUVASTI MUIDEN ASUMISTA
HÄIRITSEVÄSTÄ METELISTÄ
SEURAA VAROITUS.**

HÄIRITSEVÄÄ ELÄMÄÄ VOI OLLA ESIMERKIKSI:

- musiikin soittaminen kovalla
- pyykkikoneen tai astianpesukoneen käyttäminen yöllä
- vieraiden aiheuttama meteli, juhlimisen äänet
- toistuvat tappelun ja huudon äänet
- talon yleisissä tiloissa häiriön aiheuttaminen
- naapuriasuntoihin tai rappuun leviävät voimakkaat tuoksut ja hajut
- piha-alueen, rapun tai talon yleisten tilojen roskaaminen, sotkeminen tai rikkominen
- luvaton tai virheellinen pysäköinti

Kodin turvallisuus

Itsesi ja muiden vuoksi kannattaa varmistaa, että omassa kodissa on turvallisuusasiat kunnossa.

NÄIN HUOLEHDIT OMASTA JA MUIDEN TURVALLISUUDESTA

- **Tarkasta aina palovaroittimen toimivuus.** Palovaroittimen toiminta tulisi testata kerran kuukaudessa painamalla testinappia. Kun nappia painettaessa kuuluu piippaava ääni, varoitin on kunnossa. Patterin vaihdon tarpeesta varoitin ilmaisee yleensä piippaamalla.
- **On suositeltavaa, että asunnossasi on sammutuspeite.**
- **Kun olet kotoa pois pitkään,** varmista että johdot on irrotettu pistorasioista ja pesukoneiden hanat on suljettu.
- **Tarkista toistuvasti vesikalusteiden kunto ja pesukoneiden liitännät.** Ilmoita mahdollisista vioista viipymättä huoltoyhtiöön.
- **Muista, että tupakointi sisällä huoneistossa on kielletty.**
- **Älä mene suihkuun päihteiden vaikutuksen alaisena.** Lattiakaivon päälle sammuminen on hyvin yleinen vesivahingon aiheuttaja.
- **Älä käytä rikkiäisiä sähkölaitteita.**

Asumisneuvonta

Haluamme, että asukkaillamme on mukava ja huoleton arki. Siksi autamme erilaisissa asumispulmissa, kuten:

- vuokranmaksuasioissa
- asumistuen ja muiden etuuksien hakemisessa
- oman talouden hallinnassa
- naapurisovun ylläpidossa
- häätöuhkatilanteessa
- kodin puhtaanapidossa

Asumisneuvojamme opastavat tarvittaessa myös kodin huolenpitoon liittyvissä asioissa. Neuvontaa saa myös mielenterveys- ja päihdekysymyksissä. Kysymyksiisi vastaavat sosiaalialan ammattilaiset. Autamme löytämään sosiaalitoimiston ja Kelan palvelut, joista on apua tilanteessasi.

Jokaisella on oikeus mukavaan kotiin, jossa viihtyy. Älä siis jää huoliesi kanssa yksin. Meihin voit ottaa yhteyttä matalalla kynnyksellä, luottamuksellisesti ja maksutta.

ÄLÄ JÄÄ HUOLIESI KANSSA YKSIN.

Y-SÄÄTIÖN ASUMISNEUVOJAN TAVOITAT:

Sähköpostilla yk.asumisneuvonta@ysaatio.fi tai puhelinpalvelun aukioloaikana arkisin klo 9-15 numerosta 09 7742 5540.

Kierrätysastia asukasetuna

Kierrätä kotona, ja säästä luontoa.
Nyt asiakasetuna saat kierrätysastian.

Kuinka uuden asukasedun saa käyttöön?

Kodin kotitalousjätteen helpon lajittelun ja säilytyksen mahdollistaa SmartStore™ Collect -kierrätysastia. Asukasedun saa käyttöönsä olemalla yhteydessä asiakaspalveluumme. Kierrätysastioita on vuosittain tarjolla rajattu määrä ja asukasetu on lunastettavissa kerran asumisaikana.

Miksi haluamme tukea asukkaitamme kierrättämisessä?

Oman kotitalousjätteen kierrättämisellä voi itse vaikuttaa energian ja luonnonvarojen säästämiseen. Mitä enemmän asukkaat lajittelevat, sen edullisempaa jätehuolto on. Jos lajittelu jää väliin, talon huoltokulut nousevat ja sitä kautta mahdollisesti myös vuokrat.

Kun jätteet lajitellaan oikein, niitä voidaan hyödyntää tehokkaimmin teollisuuden raaka-aineena tai jätevoimaloissa sähkön ja kaukolämmön tuotannossa. Biojätteestä puolestaan kompostoidaan multaa ja valmistetaan biopolttoainetta.

Uuras-työllistymisohjelma

Tavoitteena on asukkaiden työllistäminen ja työllisyysmahdollisuuksien lisääminen.

Me Y-Säätiössä haluamme, että asukkaamme voivat hyvin. Siksi meillä on Uuras-ohjelma. Tarjoamme työtä asukkaillemme kahden eri palvelun kautta: työpaikkoja yhteistyöyrityksissämme koko Suomessa ja keikkatöitä Uudenmaan alueella.

Yhteistyöyrityksemme tarjoavat töitä eri puolilla Suomea

Uuras-ohjelman ansiosta työhakemuksesi ei huku massaan, vaan saat ohituskaistan varmaan työhaastatteluun yhteistyöyrityksissä.

Kun lähetät hakemuksesi hakemuslinkkien kautta, työnantajaryitys soittaa sinulle viikon sisällä. Olethan täysi-ikäinen ja valmis tekemään useamman vuoron viikossa.

Keikkatyöt ovat yksi osa Uuras-ohjelmaa

Uudellamaalla Uuras tarjoaa keikkoja Y-Säätiön omassa kiinteistönhuollossa muun muassa käsilumitöiden tekijöinä, korjaus-, kunnostus- sekä kuljetus- ja muuttoaputehtävissä. Keikkatyö antaa mahdollisuuden lisätienestehin ja työkokemuksen kerryttämiseen. Jokainen uusi keikkatyöläiseksi haluava saa Y-Säätiöltä työkeikan.

Seuraamme kiinteistöpalvelualan työehtosopimusta ja palkka maksetaan nopeasti. Halutessasi sinun on mahdollista ohjata palkkatulosi suoraan vuokranmaksutilillesi.

LUE LISÄÄ: [YSAATIO.FI/UURAS](https://ysaatio.fi/uuras)

Poismuutto

Poismuuttoon liittyy monta hoidettavaa asiaa. Tee lähtöilmoitus ja palauta avaimet sovitusti. Myös muuttosiivous kuuluu asukkaalle.

Vuokrasopimuksen irtisanominen

Irtisanominen tulee aina tehdä kirjallisesti. Voit käyttää Y-Säätiön irtisanomislomaketta tai tehdä sen sähköisesti osoitteessa ysaatio.fi/asunnot/nykyiselle-asukkaalle.

Muista allekirjoittaa ja päivätä irtisanomisilmoituksesi. Irtisanomisaika on yksi täysi kalenterikuukausi. Irtisanomisaika lasketaan alkavaksi irtisanomiskuukauden lopusta.

Lähtöilmoitus

Muista ilmoittaa huoltoyhtiölle poismuutostasi.

Muista irtisanoa myös saunavuoro ja autopaikka, jos olet varannut sellaiset. Tee muuttoilmoitus uuteen osoitteeseen. Muista irtisanoa sähkö sopimuksesi.

Avainten palautus

Pois muutettaessa palautetaan kaikki avaimet, myös itse teetetyt sekä mahdollisen turvalukon avaimet.

Saat irtisanomisen yhteydessä tiedon siitä, mihin avaimet palautetaan. Ne palautetaan yleensä vuokranantajalle. Jos kaikkia avaimia ei palauteta, huoneiston lukko sarjoitetaan. Kustannuksista vastaa pois muuttava asukas.

Vakuus

Vuokranantaja tarkistaa vuokrasopimuksen päätyttyä asunnon.

Vakuus palautetaan tarkastuksen jälkeen, mikäli asunto on kunnossa, vuokrasaattavia ei ole ja avaimet on palautettu.

Jos olet maksanut rahavakuuden, laita huoneiston irtisanomisilmoitukseen tilinumerosi, johon vakuus voidaan palauttaa.

Muuttosivous

Asunto tulee luovuttaa tyhjänä, hyvässä kunnossa ja siivottuna.

Jos olet pitänyt kotisi siistinä, normaali pintojen puhdistus riittää. Tutustu muistilistaan:

MUISTA NÄMÄ ASIAT, KUN TEET MUUTTOSIIVOUSTA

- **Varmista, että asuntoon ei jää tavaraa tai roskia.**
Muista tyhjentää ja siivota myös asuntokohtaiset varastot ja parveke.
- **Tarkista, että lattiat ovat siistit eikä ovissa tai seinissä ole tahroja.**
Putsaa WC-istuimien taustoihin, hanat ja suihkukoppi.
- **Pese ikkunat, jos ne vaativat sitä.** Ikkunoiden ulkopintoja ei tarvitse pestä pakkaskaudella.
- **Tulppaa pyykin- ja astianpesukoneen tulo- ja poistoveden liitännät** vesivahingon estämiseksi. Kokoa astianpesukoneen kohdalta mahdollisesti poistettu kaappi takaisin paikoilleen.
- **Tyhjennä ja puhdista jääkaappi.** Sulata ja puhdista pakastin. Laita kytkimet 0-asentoon. Jätä jääkaapin ja pakastimen ovet auki. Puhdista myös jääkaapin/pakastimen tausta ja syvennys.
- **Kun irrotat valaisimia,** kiinnitä valaisimien kattorasian kannet/pistokkeet/sokerinpalat takaisin paikoilleen.
- **Puhdista liesi, uuni ja uunipellit.** Puhdista myös liedien tausta ja syvennys.
- **PUHDISTA LIESITUULETIN JA RASVASUODATIN.**
- **Siisti pölyt lämmityspattereiden väleistä.**
- **Jätä kiinnityspropit ym. kiinnikkeet paikoilleen.** Irrottaminen voi aiheuttaa isoja paikattavia koloja.
- **Ilmanvaihtoventtiileitä** on keittiössä, WC:ssä, kylpyhuoneessa, saunassa ja vaatehuoneessa. PUHDISTA NE TARVITTAESSA, MUTTA ÄLÄ MUUTA NIIDEN SÄÄTÖJÄ.
- **Jos olet itse hankkinut ovisilmän tai varmuusketjun, jätä ne paikoilleen.**
- **Säleikaihtimet jätetään myös muutossa paikoilleen.**
- **Ilman lupaa tehtyjen muutostöiden ja rakennelmien** (esim. parvi) korjaaminen ja poistaminen veloitetaan asukkaalta.
- **Muuttaessa syntyy usein paljon jätettä.** Ongelmajätteet ja huonekalut eivät kuulu taloyhtiön jätekatokseen, vaan ne on vietävä itse asianmukaisesti jätteen keräyspisteisiin.
- **Asukas maksaa, jos vuokranantaja joutuu teettämään asuntoon siivouksen.** Asukas vastaa kuluista myös, jos asunto tai varasto joudutaan tyhjentämään. Myös jätekatokseen jätetyn tavaran kuljettamisesta syntyvät kulut otetaan vuokravakuudesta tai peritään asukkaalta.

Muuttotarkastus

Asuntosi tarkastetaan poismuuton yhteydessä. Tyhjennä ja siivoa asuntosi, parveke ja irtainvarastosi.

Jos asuntosi kunnossa on huomautettavaa tai et ole palauttanut kaikkia avaimia, olet korvausvelvollinen. Katso mitä asunnon tavanomaisesta kunnosta on sanottu ja tarkista muuttosivousohje. Myös vastuunjakotaulukkoon on koottu muuttoon liittyvää tietoa.

TAVANOMAINEN KULUMINEN

Tavanomaisella kulumisella tarkoitetaan asunnon normaalia kulumista. Ne ovat vaurioita, jotka ovat syntyneet vähitellen.

Esimerkiksi:

- asunnon huoneiden ja kylpyhuoneen pintojen (seinät, lattiat) ikääntymisestä johtuva kuluminen
- taulujen, peilien ja lamppujen kiinnityksestä ja poistamisesta aiheutuneet pienet reiät
- kodinkoneiden teknisestä ikääntymisestä johtuvat korjaukset tai uusimiset
- kylpyhuoneen ja keittiön kaapistojen, vesikalusteiden ikääntymisestä johtuva kuluminen, korjaus- ja/tai uusimistarve.

TAVANOMAISTA KULUMISTA EIVÄT OLE:

- seinissä ja katoissa olevat suuret reiät, sotketut tai rikutut maali- ja tapettipinnat
- lattiapintojen rikkominen huonekaluilla tai teräaseilla, parketti-/laminaattilattian pilaaminen liialla vedellä tai naarmuttamisella, lattiapintojen polttelu esim. savukkeilla
- reiät väliovissa
- vesi- ja kosteusvahingot, jotka aiheutuvat asukkaan tahallisuudesta, törkeästä huolimattomuudesta tai ilmoitusvelvollisuuden laiminlyönnistä
- kylmälaitteiden rikkoutuminen, joka johtuu virheellisestä tai kovakouraisesta käytämisestä, teräaseella sulattamisesta, puhtaanapidon ja sulattamisen laiminlyönnistä
- lieden rikkoutuminen, joka johtuu virheellisestä tai kovakouraisesta käytämisestä, puhtaanapidon laiminlyönnistä tai jatkuvasta levyjen tai uunin päällä pitämisestä
- puhtaanapidon, siivouksen ja henkilökohtaisen hygienian laiminlyönnistä johtuva huoneiston siivous
- ikkunoiden rikkominen.

Näissä tapauksissa asukas pois muuttaessaan velvollinen maksamaan remontista koituvat kustannukset.

Vuokrasopimuksen irtisanomisilmoitus Y-Säätiö

Vuokralaisen nimi ja henkilötunnus:

Puhelinnumero:

Irtisanottavan huoneiston osoite:

Irtisanomisen syy (vapaaehtoisesti täytettävä):

Vuokrasuhde päättyy: ___ / ___ 20___ Poismuuttopäivä: ___ / ___ 20___

Vuokrasopimus päättyy kalenterikuukauden viimeisenä päivänä. Vuokralaisen irtisanomisaika on yksi kalenterikuukausi. Irtisanomisaika lasketaan sen kalenterikuukauden viimeisestä päivästä, jonka aikana vuokranantajan edustaja on vastaanottanut irtisanomisilmoituksen. Mikäli olet vuokrasuhteessa Y-Säätiöön, vuokranantajan käsiteltävä ilmoituksen, saat vastaanotetusta irtisanomisilmoituksesta vahvistuskirjeen. Varmistathan siis, että lähetät hyvissä ajoin kirjallisen irtisanomisilmoituksen.

Vakuuden palautus

Tilinomistaja ja IBAN-numero:

Mahdollinen rahavakuus palautetaan ilmoittamallesi pankkitilille noin kuukauden sisällä, mikäli asunnon kunnossa tai vuokranmaksussa ei ole huomautettavaa. Vakuus on sopimuskohtainen. Sitä ei palauteta, mikäli vain toinen vuokralaisista irtisanoo asunnon.

Vuokralainen antaa tällä ilmoituksella luvan huoneiston tyhjentämiseen ja arvottoman tavaran hävittämiseen sopimuksen päätyttyä, mikäli asuntoa ei ole tyhjennetty ja siivottu vuokralaisen toimesta.

Paikka: _____ **Aika:** ___ / ___ 20___

Vuokralaisen allekirjoitus ja nimenselvennys:

Huoneisto ja verkkokellari palautetaan tyhjänä ja siivottuna. Avaimet palautetaan vuokranantajalle. Irtisanomisilmoitus palautetaan vuokranantajalle, ja mikäli olet vuokrasuhteessa Y-Säätiöön, irtisanomisilmoitus toimitetaan Y-Säätiölle: asiakaspalvelu@ysaatio.fi, käyntiosoite: Maistraatinportti 1, 00240 Helsinki. Postiosoite: PL 322, 00241 HELSINKI.

Y-Säätiö

Maistraatinportti 1, 00240 Helsinki
asiakaspalvelu@ysaatio.fi
puh. 09 7742 5540, arkisin klo 9-15

ysaatio.fi